

Ä'rbbeä'rintõs

Tät tuäjineävv lij rajjum pie'kken ha'jkkõõzz
"LIVIND - Kreevaž da jie'lli kulttuurä'rbbe tää'v vuälvuõđ vuu'd resurssân".

Pri'nte ässas põ'mmja, čuõpp puätkkertlõdõk da pijj kõõskäst kïdd.

Ä'rbbeä'rintõs

Mä'htt ä'rbbeä'rintõõzz ää'net?

1. Tän tuäj vuäitak tuejjeed õhttu smiõttee'l le'be paarivui'm sagstõõlee'l.
2. Va'lljed jioõcsad vääžnai jie'lli ä'rbbe (ouddm. ju'hll, kiõttuäjj, porrmõš, siõrr, luõttu õhttnee'i täimmjummuš).
3. Tu'tkõked jee'resnallšem pä'jjkee'rjtõõzzid ceä'rintõõzz älggkruggäst da va'lljed toin õõut le'be muä'dd.
4. Smiõtt jioõčnad le'be kõõjj paaräst pä'jjkee'rjtõõzz vuu'lnn äärrai kõõčmõõžžid. Smiõtt tõid jiijjad va'lljem ä'rbbevuõđ beä'lnn da va'stved kõõčmõõžžid njää'lmänji le'be keerrlänji.

Huom! Vuäitak še ke'kssjet lää'zz jiijjad kõõčmõõžžid.

Tän Ä'rbceä'rintõõz veäka vuäitak čââŋled jie'lli kulttuurää'rb maailma!

Tuäjineäv veäka vuäitak jää'dted nje'bžžlõs sagstõõlmõõžž kulttuurää'rbest le'be jäädtõõlläd jee'res äkksaid mättjee'jid činŋlab tu'mmjummša? Ä'rbceä'rintõs põht kulttuurää'rb päärnai da nuõri äälä da raavad sij vuässadvuõdäs kulttuurää'rbest ää'nnem sagstõõlmõõžžin.

Ä'rbceä'rintõõz kõõčmõõžž ve'kķe jie'lli kulttuurää'rb da ķeäll'jeei ouddnummuž luzz. Aunnsä'tte'mes kulttuurä'rb lij jie'lli ä'rb, kää'tt lij mie'ldd oummui jie'llmest. Jie'lli ää'rb liä ouddmiärkkän juu'hl, ķiõtt-tuäjittäid, ta'nss da musikk, njäälmiaž ä'rbvuõtt nu't porrmõ'sše le'be luõttu õhttnee'i jie'lli ä'rbvuõd. Tõt kuõskat mi'jjid pukid aargäst da juu'hlest, tuäjast da staarjõõžzin.

Ä'rbceä'rintõõz pä'jķee'rjtem jää'kķat mä'tt'templaani veeidasvuällai silttummuž ärvv-vuäd da sme'llkätt škououlini'kķi da u'čtee'li õhttsaž mä'ttjemprosee'ss.

- Jõrddmõš da mä'ttjed mä'ttummuš (L1) • Kulttuursaž silttummuš, vuärvaiktõs da õõlmtummuš (L2) • Jijstes huõl äänmõš da aarg täiid (L3) • Määnglookkämätäid (L4) • Teät da saakkeemteknoloogaž silttummuš (L5) • Tuäj-jie'llemtäid da põrgvivoõtt (L6) • Vuässõõtmõš, vaikummuš da ķeäll'jeei puõ'ttiäi'j' raajimõš (L7)

MÄTTJUMMUŠ (L1, L2, L3, L5)

1. Mä'htt leäk mä'ttjam tän ää'rb? Kii tön tu'nne mä'tti?
2. Mäkam ä'u'kķ tu'nne lij leämmaž tän ää'rb mä'ttummušest?
3. Leäk-a mä'tt'am ää'rb järsid? Mä'htt?
4. Mä'htt teknoloogaž ouddnummuš lij vaaiktam tän ärbba?
5. Mäid joordak, mä'ttjet-a tän ää'rb še pu'e'ttiäi'jest?

VUÄRRVAIKTÕS (L1, L21, L7)

1. Vuäit-a tän ää'rb päi'k' vuõžžad odä taarõõžžid?
 2. Vuäžž-a tät ä'rbb tuu pu'e'r' miiõlle? Mõõn diõtt?
 3. Vuäit-a puk vuässõõttäd tän ärbba (ouddm. ää'kķ. sookkpe'li, kulttuursaž tu'äggäz, vää'kķ)? Mõ'nt le'be mõnt lij?
 4. Lij-a tät ää'rbvõst õmmum ä'rbb? Haljijah-uv tun, ele tot mu'itõõ?
- Mä'htt tõt kuõskat vää'l leäimmaž mie'ldd? kook jä leäkku vää'l leäimmaž mie'ldd?

PIRRÕS (L2, L7)

1. Mä'htt luätt lij mie'ldd ää'rbest?
2. Mäkam materiaal ärbba õhtne? Ko'st materiaal lij puhttum/tuejuum?
3. Mä'htt ä'rbb vaaikat luõttu?
4. Vuäit-a ää'rbest vuäžžad vaaikat luõttu? Mä'htt?
5. Vuäit-a ä'rbb vie'kķted mä'ttjed lää'zz luädašt? Mä'htt?

TÄLLÕS (L3, L6)

1. Vuäit-a tän ä'rbvuõtte vuässõõttad daaras?
2. Vuäit-a tän ää'rbvõtt vää'rtõõttad daaras?
3. Keetä'sted-a tän ää'rb? Ko'st da mä'htt?
4. Lij-a tät ä'rbb keän-ne ämmat?
5. Vuäit-a kaapuzvuõtt pekted tän ää'rb? Mä'htt?

KULTTUUR (L2, L4, L7)

1. Keäk tän ää'rb vee'kķäthe? Mõõn diõtt?
2. Mä'htt ää'rb see'rõet nu'bid oummuid (ouddm. jujläsnalõsem saanid le'be vää'it-a tön mu'itõõ?
3. Jõs ä'rbb läppõ'e, ää'het-a ää'rb vee'kķätmõ'sše? Ouddmiärkkän, ää'het-a ää'rb vee'kķätmõ'sše?
4. Mä'htt ää'rbb mõttal le'be vää'it-a tön mu'itõõ?

